



UNIVERSITETET  
I OSLO

0618  
KOPI

ARKIV

Rune Eikre  
Kalvesletten  
3560 HEMSEDAL

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE  
MUSEER

*Oldsaksamlingen, Vikingskipshuset,  
Myntkabinettet, Etnografisk museum*  
Postboks 6762 St. Olavsplass  
N-0130

Deres ref:  
Vår ref: 02/9159-1  
Saksbehandler: IVM

*Besøksadresse*

Oslo: 24. september 2002

Telefon: 00 00 00 00

Telefaks: 00 00 00 00

E-mail: navnet.mitt@ukm.uio.no

**Funn fra området utenfor Hemsedal  
stavkirketuft, Hemsedal kommune, Buskerud. A. 2002/209.**

Takk for funn innlevert av Sissel Carlstrøm. Det viser seg at to av gjenstandene er fra forhistorisk tid og tidlig middelalder, mens de øvrige to eller tre er fra nyere tid (den ene er jeg foreløpig litt usikker på).

Rund, dekorert spenne med midthull og med rester av nålefeste på baksiden. Antagelig merovingertid 600-800-årene.

Beslag med hempe. Overgangen til hempen er dekorert med en knute eller båndfletting som ofte forekommer på runesteiner. 1000-årene.

Støle til belte, som Berge 1975:XV, 3 fra Hallingdal (se vedlagte kopi).

Sprette eller liten halsring dekorert med knopper langs ytterkanten, med grunnform som Fossberg 1991:66 (se vedlagte kopi). Halsringen er trolig bevisst avslipt for sekundær bruk. Ved tornens festepunkt er det rester av omviklet tråd. Ved undersøkelsen i stavkirketuften 1963 ble det funnet to ringer av samme type, C.31609 d-e. Typen går tilbake til middelalder, men er fortsatt i bruk. Utsmykningen på det innleverte funn har ingen daterende trekk.

Nærmere opplysninger og datering av funnet fra forhistorisk tid og fra middelalder vil bli oversendt sammen med foto og diplom. På grunn av stor pågang på fotoatelieret vil det nok ta noe tid.

Vedlagt oversendes skjema for utfylling av opplysninger og kartutsnitt for markering av funnsteder. De bes returnert i vedlagte frankerte svarvolutt.

Ifølge Sissel Carlstrøm er det interesse for å stille ut funnene fra nyere tid i kommunehuset. Jeg synes det er en god ide og sender opplysninger både til Sissel Carlstrøm og til hennes vikar.

Med vennlig hilsen

*Inger Helene Vibe Müller*

Inger Helene Vibe Müller  
amanuensis

Kopi til Sissel Carlstrøm, Riksantikvaren  
Kristin Thorson, Hemsedal kommune

University Museum of Cultural Heritage  
University of Oslo

## UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER, OLDSAKSAMLINGEN

Postboks 6762 St. Olavs plass, 0130 OSLO.

Telefon: 22859924

Telefaks: 22859920

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER		Universitetet i Oslo	
Saksb.	IVM	- 5 NOV. 2002	Kopi
Ark:	0618		
Saksnr.	02/9159	Dok.nr.	2

Saks nr: 02/9159 IVMAks nr: 2002/209.Innlevert av: Lissel Carlström,Adr: Riksantikvaren

I samband med (funn) \_\_\_\_\_ på \_\_\_\_\_

Gårdsnavn, gårds- og bruksnr: \_\_\_\_\_ i \_\_\_\_\_

kirkesogn(s), prestegjeld (p), kommune(k), fylke: \_\_\_\_\_

Hemsedal k. Buskerud  
ville vi være takknemlig for å få vite:Finnerens navn: Rune RekreFinnerens adresse: Kalvesletten, 3560 HemsedalGrunneierens navn: Johnny GjestadGrunneierens adresse: 3560 Hemsedal

Har funnstedet noe særlig navn? \_\_\_\_\_

Hva slags mark og lende (åker, hage, skog, ur, strand, vann e.l.):

åker

Hvis dette ikke passer, angi funnstedet ut fra faste terrengmerker (vann, nut, vei, berghammer, trigonometrisk punkt e.l.):

Hvor dypt lå det? ca 10-15cm Høyde over havet: \_\_\_\_\_Under hva slags arbeid? Metallsøker (hobby) Når? Juni 2001

Ble det sett annet av interesse (trekull, bein, aske, steinheller):

Dersom her ikke er plass nok, bruk baksiden eller nytt ark.

Ønsker De finnerlønn, eller er funnet gave til Museet? I siste tilfelle vil De få tilsendt diplom med fotografi av oldsaken/sakene. (Stryk under det som passer).Returneres: Universitetets kulturhistoriske museer, Oldsaksamlingen  
Postboks 6762 St. Olavs plass, 0130 Oslo









UNIVERSITETET  
I OSLO

KOP1

Rune Eikre  
Kalvesletten  
3560 HEMSEDAL

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER  
*Oldsaksamlingen., Vikingskipshuset, Myntkabinettet,  
Etnografisk museum*  
Postboks 6762 St. Olavs plass  
N-0130

*Besøksadresse*

Deres ref:  
Vår ref: 02/9159 - 3  
Saksbehandler: ivm

Telefon: 00 00 00 00  
Telefaks: 00 00 00 00  
E-mail: navnet.mitt@ukm.uio.no

Oslo: 28. oktober 2002

ARKIV

**Funn fra området utenfor Hemsedal stavkirketuft, Hemsedal kommune, Buskerud. A.2002/209.**

Det henvises til museets brev datert 24. september med vedlagt skjema for utfylling av opplysninger og kartutsnitt for markering av funnsted.

Gjenstandene er nå til fotografering. Det ville imidlertid være fint hvis du kunne returnere utfylt skjema og kartutsnitt så snart som mulig, slik at funnene ble tilstrekkelig dokumentert før retur av nyere tids funn og diplom med foto og opplysninger om de tidlige gjenstandene.

Det gjøres samtidig oppmerksom på at det ikke må brukes metallsøker på området etter at det er gjort funn fra forhistorie og middelalder.

Med vennlig hilsen

*Inger Helene Vibe Müller*  
Inger Helene Vibe Müller  
Amanuensis

Kopi til Sissel Carlstrøm, Riksantikvaren





UNIVERSITETET  
I OSLO

ARKIV

0618  
KOPI

Rune Ekre  
Kalvesletten  
3560 HEMSEDAL

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER

*Oldsaksamlingen., Vikingskipshuset, Myntkabinettet,  
Etnografisk museum*  
Postboks 6762 St. Olavsplass  
N-0130

*Besøksadresse*

Deres ref:  
Vår ref: 02/9159-4  
Saksbehandler: ivm

Telefon: 00 00 00 00  
Telefaks: 00 00 00 00  
E-mail: navnet.mitt@ukm.uio.no

Oslo: 10. februar 2003

**Funn fra Skadengård 68/1, Hemsedal kommune, Buskerud. C.52878-5279/1-2.**

Vedlagt oversendes diplom med foto samt beskrivelse og datering av funnene. De har fått museumsnummer C.52878-52879.

Det ene funnet, C.52878, er et beslag av kopperlegering. Det består av en beslagdel med hull for feste og en ringformet, tilnærmet sirkulær del. Beslaget er støpt og har form som en fransk lilje med knutemotiv. Liljens ene del er beskadiget og mangler hullet. Ringen mangler spor av slitasje. Samme type funn er gjort i Danmark, Sverige og England, hvor de er anvendt som avslutning på stighbøyer, stiggjærnesbeslag og såkalte remkryssbeslag.

Lengden er 4.0 cm, største bredde 8.0 cm og tykkelse 1.0-1.4 cm.

Knute- eller sløyfemotivet er vanlig i Ringerike- og Urnesstil fra 1000- og 1100-årene, (se vedlegg). Nære paralleller fra vikingtidsgraver i Uppland i Sverige bekrefter imidlertid en datering til perioden innenfor 1000-årene.

Det andre funnet, C.52879/1, er en rund, skiveformet spenne av kopperlegering med et rundt, svakt nedsenket midtparti med hull, trolig en tom innfatningsramme. Flaten mellom det nedsenkede partiet og ytterkanten er dekorert med dyreornamentikk med hoder som er konsentrisk ordnet rundt spennens midtpunkt. Dyrehodene har spiss hake, runde øyne og åpen kjeft som biter over båndformete dyrekropper som forbinder hodene med hverandre. Både de båndformete dyrekroppene og sirkelen rundt innfatningsrammen i midten er markert med tverrstriper.

Tre av hodene har korrosjonsskader rundt øyepartiet, og spennen har også tilsvarende skader langs ytterkanten. Nålefestet er avbrutt. Spennens diameter er 2.8 cm, tykkelse 0.3 cm og vekt 8.2 gram. Spennen kan på grunnlag av ornamentikken dateres til første halvdel av 600-årene (merovingertid).

Det tredje funnet, C.52879/2, er trolig del av et beslag av kopperlegering. Gjenstanden består av en flat, tilnærmet sirkulær del formet som et gjennombrutt triskelmønster, det vil si et mønster dannet av tre bein eller armer som går ut fra et midtpunkt. Fra triskelen går en smal, bøyet, litt tykkere arm, som er avbrutt. Triskelen er markert på den ene siden med en innrisset konturlinje, skravering og en sirkel i midten. Den ene armen på triskelen er avbrutt. Største lengde er 3.3 cm, største bredde 1.7 cm, armens tykkelse 0.3 cm og vekt 4.0 gram.

På grunnlag av utformningen av triskelen kan gjenstanden dateres til ca. 600-800-årene (merovingertid).



Funnene er trolig fra graver. Beliggenheten ved den middelalderske kirkegård tyder på at det har vært et gravfelt forut for anlegg av kirke med tilhørende kirkegård. Ifølge fornminneregisteret er det i bakken rundt tuften mange forhøyninger, som kan være spor etter graver (se vedlegg).

Stavkirken ble revet i 1882. Ved utgravning av kirketuften i 1963 ble det påvist spor som kan ha tilhørt en eldre kirke med tilhørende graver. Stavkirken er datert til begynnelsen av 1200-årene, og en eldre kirke må derfor tilhøre tiden før.

De to øvrige gjenstander vil bli returnert. De egner seg godt til utstilling i kommunehuset som eksempler på funn som har vært i bruk av folk som gikk til kirke i nyere tid.

Med vennlig hilsen



Ellen Høigård Hofseth  
Seksjonsleder

Inger Helene Vibe Müller  
samlingsansvarlig middelalderarkeologi

VEDLEGG

Kopi til Sissel Carlstrøm, Riksantikvaren  
Kristin Thorsen, Hemsedal kommune





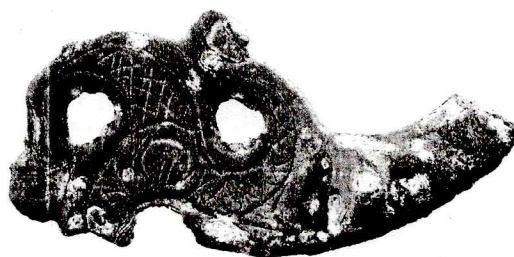
**UNIVERSITETETS  
KULTURHISTORISKE MUSEER  
OLDSAKSAMLINGEN**

takker

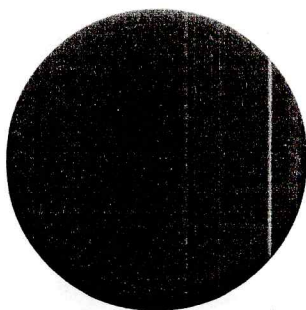
Rune Ekre

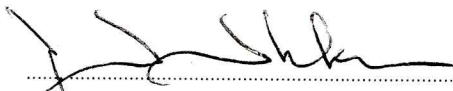
for

Spenne og beslag fra merovingertid, 600-800-årene  
museumsnr. C52879/1-2  
funnet på Skadengård, 68/1  
Hemsedal kommune, Buskerud



Oslo ..... 10.02.2003



  
.....  
Museumsdirektør

Egil Mikkelsen





UNIVERSITETETS  
KULTURHISTORISKE MUSEER  
OLDSAKSAMLINGEN

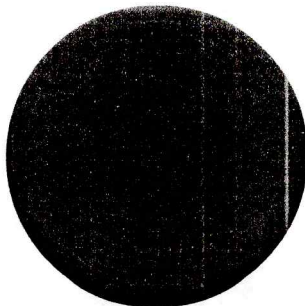
takker

Rune Ekre  
for

Beslag fra 1000-årene  
museumsnr.C.52878  
funnet på Skadengård, 68/1  
Hemsedal kommune, Buskerud



Oslo .....10.02.2003



Museumsdirektør

Egil Mikkelsen